

- shkolax novogo ty`pu ta VNZ / T. Sy`monenko // Ukrayins`ka mova i literatura v shkoli. – 2004. – № 1. – S. 46–47.
11. Slozny`k ukrayins`koyi movy` : v 11 tt. [za zag. red. I. K. Bilodida]. – T. 2. G–Zh. – K. : Naukova dumka, 1971. – 550 s.
12. Tkachenko O. Problema movnoyi stijkosti ta yiyi dzherel / O. Tkachenko // Movoznavstvo. – 1990. – № 4. – С. 3–10.
13. Xutorskoj A. V. Klyuchevye kompetentnomy` kak komponent ly`chnostno-ory`enty`rovanoj parady`gmy obrazovany`ya / A. V. Xutorskoj // Narodnoe obrazovany`e. – 2003. – № 2. – S. 58–64.
14. Xutorskoj A. V. Prakty`kum po dy`dakty`ke y` metody`kam obucheny`ya / Andrej Vy`ktorovy`ch Xutorskoj. – SPb. : Py`ter, 2004. – 541 s. (Sery`ya «Uchebnoe posoby`e»).
15. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning {SWD(2018) 14 final} [Elektronny`j resurs]. – Rezhy`m dostupu: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>. – Data zvernennya: 10.05.2018.

Отримано редакцією 30.05.2018 р.

УДК 378:811.111-057.875

DOI 10.31376/2410-0897-2018-1-37-194-200

Наталія Юрївна Коханова,
вчитель англійської мови вищої категорії
Комунальної установи
Сумський навчально-виховний комплекс
«Дошкільний навчальний заклад-
загальноосвітня школа I ступеня» № 41 «Райдуга»,
e-mail: nkohanova@gmail.com

ПІДРУЧНИК ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ УКРАЇНИ ТА ПОЛЬЩІ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ

У статті розглянуто проблему викладання англійської мови в польських школах, зокрема міста Кракова у початкових класах, порівняно з українськими школами міста Суми. У роботі окреслено особливості побудови навчального процесу з використанням ІКТ, мультимедіа та різноманітних ігор, розглянуто низку підручників та допоміжної літератури, що використовуються в навчальному процесі. Висвітлено спільні риси та відмінності викладання мови в початковій школі двох країн.

Ключові слова: молодші школярі, початкова школа, уроки англійської мови, підручники, англійська мова, використання ІКТ.

Постановка проблеми. В умовах конкурентоспроможного виходу України на міжнародну освітню арену все складніше стає забезпечити високий рівень освіченості школярів, застосовуючи з цією метою тільки традиційні методи навчання. Залучення нових ефективних методів навчання іноземної мови для підготовки учнів стало не лише бажаним, а й необхідним.

З початком нового навчального року учні та вчителі України працюватимуть за новим Державним стандартом. Викладання й вивчення іноземної мови в нашій країні є одним із ключових питань в освіті. Учителям необхідно вивчати та переймати досвід європейських країн, які мають гарні результати у викладанні та вивченні англійської мови. Польща – наш найближчий європейський сусід, яка має гарні результати в цій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема викладання англійської мови в школах турбує науковців та вчителів не перший рік. Цією проблемою займалися Г. Палмер, М. Вест, Я. Колкер, Г. Китайгородська, Г. Рогова, К. Верещагіна. На сьогоднішній день існують дві найпопулярніші методики викладання: класична (фундаментальна) та комунікативна. Представником фундаментальної методики можна вважати Н. Бонк та В. Аракіна. Ці методики й досі використовують у навчальних закладах, і вони дають непогані результати. Але для молодших школярів вони недоречні.

У наш час комунікативна методика є найактуальнішою, бо орієнтується на практику спілкування та розвиток мовних навичок. Цей підхід поширений у країнах Європи та в США.

Комунікативна методика побудована на головних навичках: читанні, письмі, мовленні та сприйнятті на слух. Найкращими представниками комунікативної методики викладання англійської мови вважаються Оксфордська та Кембриджська школи. Комунікативну методику представляють такі відомі науковці та

практики, як Джон та Ліз Соарз, Генрі Пухта, Дерек Стрейндж, М. Мітчел, Х. Дорон. В Україні представниками цієї методики є Т. Беляєва, І. Доценко, О. Євчук, С. Губарєва.

Використання інтерактивних технологій досліджують такі відомі вчені, як Г. Брос, М. Кларен, Л. Пироженко, Н. Фомін, О. Пометун, Н. Суворова та інші.

Формулювання мети статті. Метою статті є розкриття особливостей вивчення англійської мови українськими та польськими школярами з використанням різних підручників; доведення необхідності використання ІКТ у процесі навчання мови та пропонування ефективних форм роботи на початкових етапах навчання, урахуваючи реформи в освіті.

Виклад основного матеріалу. Англійська мова є однією з найпоширеніших мов у світі. Нею розмовляє у більше ніж 51 країні світу понад 1 млрд людей. Сьогодні попит на вивчення англійської мови безупинно зростає, адже вона є базовою міжнародною мовою. Як говорив Й. Гете: «Скільки мов ти знаєш, стільки разів ти людина».

На початку 2016 року експерти міжнародного освітнього центру EducationFirst провели дослідження серед сімдесяти країн світу щодо знання англійської мови як іноземної. Рейтинг очолила Швеція. Польща посіла дев'яте місце. Відповідно до рейтингу, Україна належить до країн із середнім рівнем знання англійської мови. Її місце – 34, що є далеко не високим показником [6].

Завданням навчального процесу з іноземної мови в сучасних умовах є надання можливостей кожному учневі вивчити мову як для особистих цілей, так і для відповідності потребам сучасного суспільства. Від майбутніх громадян вимагається фахове оволодіння іноземною мовою з метою здійснення процесів спілкування та співпраці між країнами в різних галузях і з різними фахівцями тих країн, які є носіями різних мов та культур.

Виклики часу зумовили розроблення Концептуальних засад реформування середньої освіти – документа, який проголошує збереження цінностей дитинства, необхідність гуманізації навчання, особистісного підходу, розвитку здібностей учнів, створення навчально-предметного середовища, що в сукупності забезпечують психологічний комфорт і сприяють вияву творчості дітей. Які ж нерозв'язані проблеми вітчизняної системи освіти та її основоположної ланки – початкової освіти, стали поштовхом для прийняття реформаторських рішень?

По-перше, існують великі відмінності між школами, які територіально, соціально й демографічно працюють у різних умовах, що утруднює реальний доступ учнів до здобуття якісної освіти.

По-друге, все ще недостатньо розвинена мережа дошкільних закладів – це унеможливило об'язкову передшкільну підготовку дітей старшого дошкільного віку. Такий стан, як засвідчує статистика, буде зберігатися в найближчі роки, тому постає потреба пошуку й інших шляхів здійснення підготовки дітей до школи.

По-третє, умови навчання дітей, особливо 6-річних першокласників, – наповнення класів, режим навчання, вимоги до приміщення, забезпечення харчуванням, матеріальна база тощо – у переважній більшості закладів освіти не відповідають психофізіологічним особливостям розвитку учнів.

По-четверте, з кожним роком збільшуються ризики погіршення фізичного та психологічного здоров'я дітей, що вимагає перегляду режиму їхньої навчальної праці, розвантаження й переструктурування змісту навчальних предметів, уникнення дублювання матеріалу тощо.

По-п'яте, значно збільшилася кількість дітей, які потребують особливого і тривалого психолого-педагогічного супроводу, логопедичної, соціальної й медичної допомоги, – до цього виклику наша школа підготовлена лише частково.

По-шосте, у сільській місцевості якість освіти не витримує конкуренції із міською, – про це свідчать результати ЗНО, відсутність школярів в олімпіадному русі. Школи сільської місцевості, особливо початкові, стали переважно малочисельними, а через це поглибилась потреба впровадження інших форм навчання, штатних розписів, створення відповідного освітнього середовища.

По-сьоме, вимагає змін навчальне забезпечення – більшість підручників залишається застарілою з огляду на інноваційні результати початкової освіти. Недостатнє виділення коштів на їх друк і застарілі уявлення замовників про функції цього виду продукції обмежує авторів у створенні повноцінної сучасної навчальної книги. У більшості випадків школи, вчителі не мають змоги самостійно обирати той або інший підручник, вони часто змушені звертатися до батьків стосовно придбання сучасної навчальної продукції [1].

Психічний і особистісний розвиток дитини в молодшому шкільному віці зумовлюється особливістю соціальної ситуації розвитку – навчанням у початковій школі. На цьому віковому етапі провідною діяльністю стає навчання, основою якого є пізнавальний інтерес і нова соціальна позиція.

Зважаючи на це і враховуючи специфіку розвитку дитини в цьому віці, існує потреба в комунікативній методиці викладання англійської мови. Молодші школярі потребують цікавих та змістовних

уроків для кращого засвоєння навчального матеріалу та подальшої результативної праці. Основним засобом навчання в молодшій школі є підручник.

Як засіб навчання, підручник посідає особливе місце в комплекті для учня, він є головним навчальним посібником. У ньому міститься методично організований мовний та мовленнєвий матеріал, вправи для оволодіння цим матеріалом у різних видах мовленнєвої діяльності (крім текстів для аудіювання, які є у книжці для вчителя), граматичний довідковий матеріал, додаток (пісні, вірші, словник тощо).

Структура підручника певною мірою залежить від методичної концепції авторів. Традиційно підручники організовані за тематичним або ситуативно-тематичним принципом у розділи, які є відносно закінченими відрізками змісту навчання чотирьох видів мовленнєвої діяльності: говоріння, аудіювання, читання та письма. Кожний розділ, як правило, охоплює серію уроків і має поурочну структуру. У підручнику можуть бути використані різноманітні засоби наочності: схеми, таблиці, малюнки, діаграми, символіка, різні шрифти, колір тощо. Отже, підручник повинен містити все, що є необхідним для досягнення цілей навчання. Серед основних вимог, що висуваються до структури та змісту підручника, виділяють такі:

а) підручник має забезпечувати послідовність подання мовного та мовленнєвого нового матеріалу від уроку до уроку;

б) зміст підручника має бути комунікативно спрямованим;

в) кожний параграф підручника повинен мати «стрижень», навколо якого організується весь матеріал (таким «стрижнем», наприклад, може бути типова фраза, тема тощо);

г) у структурі параграфа має бути спеціальний розділ – домашнє завдання;

д) структура і зміст підручника мають забезпечувати паралельне оволодіння вміннями як усного, так і писемного спілкування.

Підручник як засіб навчання мови й мовлення, а також формування лінгвокраїнознавчої та соціокультурної компетенції моделює систему навчання мови, прийняту авторами. Ця система включає цілі навчання, зміст навчального предмета, особливості процесу формування знань, навичок і вмінь, методи й засоби навчання. Основними засобами, які використовуються в підручнику для реалізації мети і завдань навчання іноземної мови, є вправи та завдання. У змісті підручника повинні міститися різноманітні ситуації, що моделюють і стимулюють комунікативну діяльність [11].

Нами було досліджено декілька шкіл міста Кракова в Польщі. Ми з'ясували, що вони використовують підручники видавництва Pearson, Express Publishing, Oxford University Press, Macmillan Education, Cambridge University Press. Учителі цих шкіл активно співпрацюють із Британською Радою, розробляють проекти на міжнародній платформі e-Twinning та постійно підвищують свій професійний рівень за допомогою вебінарів, семінарів, додаткових курсів та тренінгів. Уроки англійської мови в досліджених школах проводяться 4–5 разів на тиждень.

Наприклад, Краківська початкова школа № 5 ім. Польських олімпійців працює за підручниками Bugs World з 1 по 3 класи та Brainy з 4 класу (видавництво Macmillan Education). До того ж у школі раз на тиждень проводяться додаткові заняття за допомогою методу «Загальне фізичне реагування», що передбачає інтерактивне викладання та створює природню основу для оволодіння мовою. Заняття проходять з використанням таких форм роботи, як дитячі віршики, пісні, казки, різноманітні ігри. Наприклад, гра «Естафета». На дошці написані слова з теми, учасник протилежної команди називає одне слово, учасник другої команди вибігає до дошки й закриває рукою потрібне слово. Якщо завдання виконане правильно, то естафета передається далі [7].

Приватна початкова школа № 2 ім. Польських Нобелівських лауреатів у Кракові працює за підручниками видавництва Cambridge University Press і проводить підготовчі курси для екзаменів по Cambridge English. Під час курсів школярі розвивають комунікативні навички, розуміння читання і слухання й розширюють свої знання лексичних та граматичних тем, які потрібні під час сертифікованих міжнародних іспитів у Кембриджі, таких як: «Starters» (клас 2 SP); «Movers» (клас 3–4 SP); KET (класи 5–6 SP); FCE (клас II–III. Gim.) [8].

Краківська початкова школа № 3 ім. Анджея Моджевського постійно використовує ІКТ при викладанні іноземної мови.

Ми дослідили, що в цій школі проводяться дворічні інновації «Пригода з англійською мовою – у пошуках знань та мотивації» та «Англійська на ІКТ-ТОП». Учителі англійської мови взяли участь у серії тренінгів, які ефективно підготували їх для проведення занять із використанням інструментів ІКТ.

Ці дворічні інновації враховують чотири основні цілі:

– посилення використання технологічних інструментів;

– подальша співпраця на міжнародній платформі e-Twinning (завдяки новинкам учителі цієї школи здійснили 4 міжнародні проекти, один з них у співпраці зі школою в Греції отримав European Quality Label);

– посилення уваги до розвитку мовних навичок (аудіювання та читання) і здатність відповідати в

конкретних комунікативних ситуаціях;

– додаткові класи англійської з кодування як в автономному режимі, так і в режимі онлайн.

Кодування розглядається фахівцями як третя мова сучасного світу – у багатьох країнах вона включена в основний навчальний план. Тому програми, що використовуються для вивчення кодування, складено переважно англійською мовою. Студенти зможуть брати участь у глобальній діяльності, наприклад, у таких заходах, як «Європейський тиждень кодування» або «Час кодування».

Заняття для окремих I–III класів проводяться три рази на тиждень і для учнів IV–VI класів двічі на тиждень, учні розподілені на інтеграційні групи.

На уроках учителі краківських шкіл активно використовують комп'ютери, вихід до мережі Інтернет, інтернет-програми, інтерактивні дошки, телефони, планшети як інструменти та засоби у процесі навчання. Використання сучасних технічних засобів допомагає розвивати лексику, навички читання, письма та аудіювання за допомогою онлайн ресурсів.

Учні на уроках створюють аватари та вікторини з використанням мультимедійних ігор.

Використання ІКТ дає можливість повсякденного контакту з англійською мовою, що розвиває комунікативні навички в учнів, допомагає встановити контакт зі школами інших європейських країн. За допомогою планшетів учні створюють дизайнерські роботи. Діти використовують освітні веб-сайти та збагачують словниковий запас за допомогою онлайн ресурсів. Студенти, беручи участь у проектах e-Twinning під керівництвом учителя, дізналися про культуру та традиції англійських країн у спосіб, адаптований до їхніх освітніх можливостей [9].

Завдяки тому, що в досліджених нами польських школах викладання іноземної мови проводиться чотири рази на тиждень (у першому класі – два рази на тиждень), учителі на уроці встигають викласти запланований обсяг матеріалу та проводять більше ігор, наприкінці уроку вони часто вмикають ролики та мультфільми з каналу YouTube. Школярі слухають сучасні популярні пісні, перекладають їх та обговорюють, ставлять лайки та відмічають кількість переглядів на каналі.

В Україні діти вивчають мову одинадцять років, тобто у найкращій перспективі школярі мають від початкового рівня до високого опанувати мову. Проте результати зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) показують протилежне. У 2015 році з англійської мови тільки 13 осіб із 72 тисяч абітурієнтів набрали максимальну кількість балів. Поріг не пройшли 13,3 % (9,5 тисячі випускників). Ще гіршим виявився попередній 2014 рік, коли майбутні абітурієнти не показали не те що високого, а належного рівня знань із іноземної мови – успішно пройшли тест лише 0,11 % випускників. З цього випливає, що та частина українців, яка становить більшість у загальноосвітніх школах, має низькі знання з англійської мови.

На жаль, така ситуація вже стала тенденцією. Проблема полягає в таких факторах: по-перше, у відсутності достатньої кількості матеріальної бази, часто навіть кількості не вистачає в школах. А шкільна програма досить часто стикається з фінансовими труднощами, що, у свою чергу, впливає на якісне вивчення англійської мови. Особливо це стосується школярів, які живуть у селищах міського типу, селах.

По-друге, це проблема низької зарплати вчителів і, як результат, малоефективної продуктивності праці. Більшість учителів не зацікавлена в застосуванні інтерактивного навчання, дотримується застарілих традиційних методів, які гальмують розвиток мовленнєвої компетенції школярів.

По-третє, спеціалізовані школи, гімназії, де англійська мова вивчається майже щодня, є фінансово недоступними для більшості українських сімей [6].

Ми дослідили викладання англійської мови в деяких школах міста Суми. У більшості шкіл, на відміну від Польщі, при вивченні іноземної мови використовуються підручники вітчизняних авторів: А. Несвіт та О. Карп'юк. Ці підручники сильно програють порівняно з тим, які використовуються в польських школах, до того ж у них є помилки. Цього разу мова йтиме про підручник для I класу з англійської мови для загальноосвітніх шкіл (автор О. Карп'юк). Ще до парламентських слухань учитель-методист Анатолій Шванц ознайомився з ним і помітив чимало помилок. Йдеться навіть не про мимодруки чи неправильно поставлені розділові знаки.

У цьому підручнику його автор (О. Карп'юк) постійно експериментує з артиклями і не помічає, що на сестру, Санта-Клауса і маму не можна казати «it» – адже вони живі, а не предмети.

У підручнику є ще чимало недоглядів, у тому числі звертання на листівці. Наприклад, вказано «To Mum and Dad», хоча там правильно писати «Dear Mum and Dad»; королева і зоопарк чомусь пишуться з великої літери при простому називанні (у підручнику вони Zoo і Queen).

Автор підручника для першокласників також вважає, що носії мови використовують словосполучення «a New Year tree», хоча це калька з російської, натомість є «a Christmas tree» [5].

Викладання мови в сумських школах проводиться в першому класі один раз на тиждень, з другого класу – двічі на тиждень. Матеріалу в підручниках досить багато і часто не вистачає часу на уроці охопити не те що весь, а й половину.

Щодо використання ІКТ зазначимо, що майже всі школи міста мають мультимедійний проектор та екран, що є позитивним. Але, на жаль, вони є не в кожному класі, тому немає змоги використовувати їх на кожному уроці. І лише декілька шкіл мають інтерактивні дошки та вихід до мережі Інтернет.

На міжнародній платформі e-Twinning зареєстровано лише декілька шкіл №№ 2, 5, 19, 29, гімназія № 1 та НВК № 41. У проєктах на e-Twinning взяли участь лише школа № 5 та гімназія № 1.

Наведемо порівняльну таблицю організаційно-методичного забезпечення процесу викладання англійської мови в початкових школах України та Польщі (табл. 1).

Таблиця 1

Порівняльна таблиця організаційно-методичного забезпечення процесу викладання англійської мови в початкових школах України та Польщі

Показники для порівняння	Польські школи	Українські школи
Підручники	Видавництва Pearson, Express Publishing, Oxford University Press, Macmillan Education, Cambridge University Press	Вітчизняних авторів
Кількість уроків на тиждень (початкова школа з 1 класу)	2-5	1-2
Додаткові заняття	Так	За згодою батьків за додаткові кошти
Використання мультимедіа	Так	Так, але не завжди
Використання Інтернету на уроці	Так	Майже немає
Проекти на платформі e-Twinning	Так	Не всі школи зареєстровані, мало діючих проєктів
Використання ресурсів Британської ради	Постійно	Не у всіх учителів є можливості

Висновки. Отже, на теоретичному і практичному рівнях дослідження проблематика викладання англійської мови в Україні порівняно з Польщею є відносно новою. Аналізуючи проблему викладання англійської мови, можна зробити висновки:

- польські школи мають кращу матеріальну базу;
- у Польщі використовують методики та підручники кращих шкіл та видавництв;
- польські вчителі разом із учнями створюють міжнародні проєкти і мають високі нагороди;
- в Україні мало уваги приділяється міжнародним проєктам та курсам із підвищення фахового рівня;
- в Україні не всі школи мають фінансові можливості для підключення мережі Інтернет та придбання сучасних засобів навчання;
- потрібна більша кількість годин для кращої практики мови.

Ефективність викладання іноземної мови в початковій школі досягається завдяки якісним підручникам, комунікативній методиці, бажанню вчителя та його кваліфікації, використанню засобів, які роблять процес цікавим та ближчим до життя. Для цього вчителям можна брати участь на міжнародній платформі e-Twinning для розроблення цікавих проєктів спільно зі школами європейських країн. Для вдосконалення своєї методики слід користуватися матеріалами Британської ради в Україні. З 2016 року ця організація зробила безкоштовні курси викладання англійської мови для вчителів. Це масштабний проєкт, після якого вчителі можуть повернутися у свої школи і по-новому почати викладати мову.

Із 2017 року одним із напрямів національної програми з вивчення та популяризації іноземних мов GoGlobal було викладання англійської у школах. Вони проводять вебінари, семінари для вчителів, організують літні табори.

В Україні є кілька можливостей запросити до школи волонтерів – людей, для кого англійська є рідною. До прикладу, волонтерів із Американського корпусу миру. Ці люди допомагатимуть дітям удосконалювати мову, а вчителям – свої навички викладання. До міста Суми волонтерів можна запросити через Центр Європейських ініціатив, який радо співпрацює зі школами та іншими освітніми закладами.

Відомі видавництва Pearson, Oxford University Press, Macmillan Education, Cambridge University Press постійно проводять безкоштовні цікаві та змістовні вебінари та семінари, на яких учителі можуть підвищити свій фаховий рівень, дізнатися новини щодо методики викладання англійської мови, отримати допоміжну літературу та дидактичні матеріали.

Список використаних джерел та літератури

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / підзаг. ред. Бібік Н. М. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206 с.
2. Жеребна Н. М. Проблеми викладання іноземної мови в умовах профільного навчання: теорія і практика / Н. М. Жеребна // Таврійський вісник освіти. – 2014. – № 1 (2). – С. 26–35.
3. Полікарпова Ю. О. Сучасні тенденції викладання англійської мови в Україні [Електронний ресурс] / Ю. О. Полікарпова // Народна освіта. – Режим доступу: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua>. – Дата звернення: 11.05.2018.
4. Общевропейские компетенции владения иностранным языком [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ru.wikipedia.org>. – Дата звернення: 11.05.2018.
5. Шванц А. В. Помилки в підручнику англійської мови [Електронний ресурс] / А. В. Шванц // Режим доступу: <http://www.osvita.ua/school/37872/>. – Дата звернення: 11.05.2018.
6. Do you speak English? Або реалії вивчення англійської мови в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sdplatform.org.ua>. – Дата звернення: 11.05.2018.
7. Сайт початкової школи № 5 в Кракові. – Режим доступу: <https://sp5.krakow.pl>. – Дата звернення: 11.05.2018.
8. Сайт приватної початкової школи № 2 в Кракові. Режим доступу: <https://educacja.krakow.pl>. – Дата звернення: 11.05.2018.
9. Сайт початкової школи № 3 в Кракові. – Режим доступу: <https://sp3.krakow.pl>. – Дата звернення: 11.05.2018.
10. Сайт початкової школи № 64 в Кракові. – Режим доступу: <https://sp64krakow.pl>. – Дата звернення: 11.05.2018.
11. Питання з методики викладання англійської мови [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://studfiles.net/preview/5110673/>. – Дата звернення: 11.05.2018.

Наталія Юрьевна Коханова,

учитель английского языка высшей категории

Коммунальной организации

Сумской учебно-воспитательный комплекс

«Дошкольное учебное заведение-

общеобразовательная школа I степени» № 41 «Радуга»,

e-mail: nkohanova@gmail.com

УЧЕБНИК КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ УКРАИНЫ И ПОЛЬШИ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

В статье рассмотрена проблема преподавания английского языка в польских школах, в частности города Кракова в начальных классах, по сравнению с украинскими школами города Сумы. В работе обозначены особенности построения учебного процесса с использованием ИКТ, мультимедиа и разнообразных игр, рассмотрен ряд учебников и вспомогательной литературы, используемых в учебном процессе. Освещены общие черты и различия преподавания языка в начальной школе двух стран.

Ключевые слова: младшие школьники, начальная школа, уроки английского языка, учебники, английский язык, использование ИКТ.

Nataliia Kokhanova,

teacher of English language of the highest category

of the Communal Organization Sumy

educational complex «Pre-school education institution-

secondary school of the I degree» № 41 «Raduga»,

Sumy, Sumy region,

e-mail: nkohanova@gmail.com

**TEXTBOOK AS A MEANS OF FORMING ENGLISH-SPEAKING COMPETENCE
OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN IN UKRAINE AND POLAND:
COMPARATIVE ANALYSIS**

Introduction. *The purpose of the article is to analyze the main trends of teaching and learning English language at some schools in Poland and compare them with the trends in Ukraine, to find similar and different features in teaching and to find out where better results can be achieved.*

Methods. *In the research a system of theoretical methods was used, which includes: comparative analysis of the scientific literature on the researched problem; induction, deduction, which help to determine the similarity and difference between the processes of teaching foreign language as well as trends of teaching in the schools of Poland and Ukraine.*

Results. *The result of teaching and learning English language depends on the teacher's desire to work, his/her professional and personal qualities, choice of the textbooks, use of the modern technologies, gadgets and the Internet. To achieve the goal of such educational influence is real only if the pupils perceive their teacher as the example of a good specialist and authority.*

Originality. *Teaching English at primary school is an important step in learning a language in future and making use of it in life. Teachers of a new Ukrainian school must master the methodological and technological basis of learning, which requires extraordinary approaches to the organization of a holistic learning process. Ukrainian teachers should use the experience and achievements of teachers of Polish schools who get good results in teaching the language.*

Conclusions. *Ukraine's rapid integration into the European education space highlights the great problem of using foreign languages by young people, but the future of the state depends on how educated and knowledgeable the nation is. The concept of the «New Ukrainian School» focuses on improving the level of English language teaching and learning, forming language skills and the development of a competitive personality.*

Key words: *junior schoolchildren, primary school, English lessons, textbooks, English language, use of ICT.*

References

1. Nova ukrayins'ka shkola: poradny'k dlya vchy'telya / pidzag. red. Bibik N. M. – K. : TOV «Vy'davny'chy'j dim «Pleyady'», 2017. – 206 s.
2. Zhrebna N. M. Problemy' vy'kladannya inozemnoyi movy' v umovax profil'nogo navchannya: teoriya i prakty'ka / N. M. Zhrebna // Tavrijs'ky'j visny'k osvity'. – 2014. – № 1 (2). – S. 26–35.
3. Polikarpova Yu. O. Suchasni tendencyi vy'kladannya anglijs'koyi movy' v Ukrayini [Elektronny'j resurs] / Yu. O. Polikarpova // Narodna osvita. – Rezhy'm dostupu: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
4. Obshheevropejsky'e kompetency'y' vladeny'ya y'nostrannym yazykom [Elektronny'j resurs]. – Rezhy'm dostupu: <http://www.ru.wikipedia.org>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
5. Shvancz A. V. Pomy'lky' v pidruchny'ku anglijs'koyi movy' [Elektronny'j resurs] / A. V. Shvancz // Rezhy'm dostupu: <http://www.osvita.ua/school/37872/>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
6. Do you speak English? Abo realiyi vy'vchennya anglijs'koyi movy' v Ukrayini [Elektronny'j resurs]. – Rezhy'm dostupu: <https://sdplatform.org.ua>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
7. Sajt pochatkovoyi shkoly' № 5 v Krakovi. – Rezhy'm dostupu: <https://sp5.krakow.pl>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
8. Sajt pry'vatnoyi pochatkovoyi shkoly' № 2 v Krakovi. Rezhy'm dostupu: <https://educacja.krakow.pl>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
9. Sajt pochatkovoyi shkoly' № 3 v Krakovi. – Rezhy'm dostupu: <https://sp3.krakow.pl>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
10. Sajt pochatkovoyi shkoly' № 64 v Krakovi. – Rezhy'm dostupu: <https://sp64krakow.pl>. – Data zvernennya: 11.05.2018.
11. Py'tannya z metody'ky' vy'kladannya anglijs'koyi movy' [Elektronny'j resurs]. Rezhy'm dostupu: <https://studfiles.net/preview/5110673/>. – Data zvernennya: 11.05.2018.

Отримано редакцією 31.05.2018 р.